

**Vzdělávací program
akreditovaného kvalifikačního kurzu**

OŠETŘOVATEL

SRPEN 2022

Věstník MZ . 9/2022

Obsah

1 Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu	3
2 Vstupní podmínky a průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu	3
2.1 Vstupní podmínky	3
2.2 Průběh kvalifikačního vzdělávání	3
3 Učební plán	4
3.1 Učební osnovy odborných modulů-povinných.....	4
3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1	4
3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2	6
3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3	7
3.1.4 Učební osnova odborného modulu 4	9
3.1.5 Učební osnova odborného modulu 5	10
3.1.6 Učební osnova odborného modulu 6	11
3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7	18
4 Hodnocení účastníka v průběhu kvalifikačního vzdělávání	20
5 Profil absolventa	20
5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent kvalifikačního vzdělávání získal způsobilost	20
6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť	21
6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště	21
7 Seznam doporučených zdrojů	23
Doporučené studijní materiály	23

1 Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu

Cílem akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru **OŠETŘOVATEL** je připravit účastníky kurzu k získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání ošetřovatel osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené právními předpisy.

2 Vstupní podmínky a průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu

2.1 Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do kvalifikačního kurzu v oboru Ošetřovatel je úspěšné ukončené minimálně střední vzdělání s výučním listem.

2.2 Průběh kvalifikačního vzdělávání

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci v souladu s § 45 odst. 1 písmeno b) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“)

Vzdělávací program zahrnuje nejméně 700 hodin výuky, z toho je doba teoretické výuky nejméně 400 hodin a doba praktické výuky nejméně 300 hodin. Praktická výuka je realizována formou odborné praxe v akreditovaných zařízeních.

Vyučovací hodina teoretické výuky trvá 45 minut, vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut. Vzdělávání je organizováno denní nebo kombinovanou formou, teoretická část vzdělávání může probíhat formou distanční. Praktické nácviky a odborná praxe probíhá formou prezenční. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Minimální doba kvalifikačního vzdělávání je 12 měsíců.

Vzdělávací program se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu vymezená počtem hodin stanovených tímto vzdělávacím programem.

Seznam výkonů uvedených v kapitole 3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7 je stanovena tak, aby účastník kvalifikačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

Podmínkou pro přihlášení k závěrečné zkoušce je:

- a) splnění všech požadavků stanovených tímto vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné.

Podmínkou pro získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání Ošetřovatel je úspěšné ukončení akreditovaného kvalifikačního kurzu závěrečnou zkouškou s odkazem na ustanovení § 52 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb. Závěrečná zkouška se skládá z praktické a teoretické části a její náležitosti jsou stanoveny vyhláškou č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka vyhláška o zkouškách podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních (dále jen „vyhláška č. 189/2009 Sb.“).

3 Učební plán

Kód	Typ	Název	Rozsah (minimální počet hodin)	
			Teoretická výuka a praktické návky	Praktická výuka
OM 1	P	Somatologie	50	
OM 2	P	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, BOZP, radiační ochrana	36	
OM 3	P	Psychologie a komunikace	54	
OM 4	P	Zdravotní a sociální služby	28	
OM 5	P	Sociální aktivizace klientů	18	
OM 6	P	Ošetrovatelská péče	214	
OM 7	P	Odborná praxe v akreditovaných zařízeních		300
			400	300
Celkem minimálně 700 hodin				

Vysvětlivky: OM – odborný modul, P – povinný, AZ – akreditované zařízení

3.1 Učební osnovy odborných modulů-povinných

3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1

Odborný modul – OM 1	Somatologie	
Rozsah modulu	50 hodin	
Anotace modulu	Modul je koncipován jako teoretický předmět, který poskytuje účastníkům kurzu základy lékařské terminologie a základní znalosti o stavbě a funkcích lidského organismu.	
Cíl modulu	Cílem modulu je získání základních poznatků o stavbě a funkcích lidského těla.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod, terminologie	Základní odborné lékařské termíny.	2
Funkční morfologie tkání	Buňka, dělení buňky. Tkáně, typy tkání, regenerační schopnost tkání. Vnitřní a vnější prostředí organismu.	5
Pohybová soustava	Stavba kostí, spojení kostí, růst a vývoj kostí. Kostra hlavy, trupu, končetin. Stavba a druhy svalové tkáně, funkce kosterních svalů. Svaly hlavy a krku, hrudníku, břicha a zad a končetin.	10
Krev	Funkce a složení krve (krevní elementy, plazma), krevní skupiny. Hemostáza. Imunita.	2
Oběhová soustava	Tvar a stavba srdce. Činnost srdce. Stavba a funkce cév. Tepenný a žilní systém.	4

	Mízní systém, funkce a transport mízy, slezina	
Dýchací soustava	Stavba dýchacího systému (horní cesty dýchací, dolní cesty dýchací, plíce). Funkce dýchacího systému (mechanika dýchání, dechový objem). Řízení dýchání.	6
Trávicí soustava	Stavba a funkce trávicí trubice, části trávicí trubice, parenchymatózní orgány (játra, slinivka břišní). Trávení, metabolismus látek a energií, složení potravy.	6
Vylučovací soustava	Stavba a funkce ledvin. Tvorba moči, řízení činnosti ledvin. Vývodné cesty močové.	2
Pohlavní soustava	Reprodukční systém muže (stavba a funkce). Reprodukční systém ženy (stavba a funkce), těhotenství a porod.	3
Kožní soustava	Stavba a funkce kůže, přídatné kožní orgány (vlasy, chlupy, nehty a kožní žlázy).	2
Látkové řízení organismu	Přehled hormonů a žláz s vnitřní sekrecí (stavba, funkce), princip řízení a regulace v organismu.	2
Nervová soustava	Stavba a funkce nervového systému (obecné základy činnosti nervové soustavy, centrální nervový systém, periferní nervový systém).	4
Smyslová soustava	Přehled smyslových orgánů, jejich popis a funkce (zrakové ústrojí, ústrojí sluchové, ústrojí chuťové, ústrojí čichové, receptory kůže), jejich význam pro organismus.	2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 1 znát: <ul style="list-style-type: none"> základní anatomickou terminologii, základní poznatky o stavbě a funkcích lidského těla, včetně jeho struktur, funkcí buňky, orgánů a orgánových systémů. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti: <ul style="list-style-type: none"> aplikovat nejdůležitější znalosti o stavbě a funkcích lidského těla v hlavních klinických disciplínách a v základech ošetřovatelské péče. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2

Odborný modul – OM 2	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, BOZP, radiační ochrana	
Rozsah modulu	36 hodin	
Anotace modulu	Modul poskytuje základní informace z oborů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, o šíření nákaz a hygienicko-epidemiologických aspektech. Definuje infekce, epidemie včetně infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče a jejich předcházení. Účastníci kurzu se dále seznámí se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti, získají znalosti o zásadách správné manipulace s infekčním materiálem. Obsahem modulu je rovněž problematika radiační ochrany.	
Cíl modulu	Cílem modulu je pochopit příčiny onemocnění, působení mikroorganismů na zdraví člověka, osvojit si základní hygienické zásady a předpisy uplatňované v zařízeních poskytujících zdravotní služby a v zařízeních sociální péče, které úzce souvisí s výkonem povolání ošetřovatele.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod, terminologie	Základní pojmy: mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena a jejich vzájemné vztahy.	2
Mikrobiologie	Mikrobiom zdravého člověka. Bakteriologie, virologie, parazitologie, mykologie. Patogenita mikroorganismů. Základy diagnostiky a léčby infekčních onemocnění, rezistence mikroorganismů.	6
Imunologie	Imunita, složky imunitního systému a jejich funkce, druhy imunity, poruchy imunity.	4
Epidemiologie	Infekční proces onemocnění. Prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření. Očkování. Přehled infekčních onemocnění podle původce nákazy a cesty přenosu. Infekce spojené s poskytováním zdravotní péče (nozokomiální nákazy).	10
Hygiena	Význam hygieny. Ochrana veřejného zdraví. Úloha hygieny v primární a sekundární prevenci. Úkoly orgánů hygienické služby. Hygiena všeobecná a komunální. Hygiena výživy.	6
Základy radiační ochrany	Ionizující záření; jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky. Radiační zátěž obyvatel. Způsoby ochrany před ionizujícím zářením, ochranné pomůcky.	2
Hygiena a bezpečnost práce v zařízeních poskytujících zdravotní služby a v zařízeních sociální péče	Zásady hygieny provozu ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Bezpečnost a ochrana zdraví pacientů. Ochrana a bezpečnost zdraví pracovníků zdravotních služeb a zařízení sociální péče, zdravotní rizika související s výkonem povolání.	6
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 2 znát: <ul style="list-style-type: none"> • příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění, • základní principy boje proti přenosným nemocem, • obranu lidského organismu proti infekcím, • činnost hygienických orgánů, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • hygienicko-epidemiologický režim v práci ošetřovatele, • způsoby ochrany před ionizujícím zářením, • zásady ochrany a bezpečnosti zdraví v práci ošetřovatele. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikovat nejdůležitější znalosti z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny v hlavních klinických disciplínách a v základech ošetřovatelské péče.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.

3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3

Odborný modul – OM 3	Psychologie a komunikace	
Rozsah modulu	54 hodin	
Anotace modulu	Modul je koncipován jako blok teoreticko-praktických předmětů. Zaměřuje se na psychologické aspekty práce ve zdravotnické praxi. Předmět psychologie definuje základní pojmy, informuje o významu psychologie se zaměřením na život, na poruchu zdraví, na náhlé akutní stavy včetně náročných životních situací, které mají vliv na pacienty i na zdravotnické pracovníky při jejich činnosti. Součástí modulu jsou nácviky komunikace, které naučí účastníka prakticky aplikovat poznatky v kontaktu s pacienty/osobami dalšími členy zdravotnického týmu i v osobním životě. V praktické části se účastníci učí verbální i neverbální komunikaci s využitím různých komunikačních metod, nácviků typů chování i autogennímu tréninku.	
Cíl modulu	Cílem modulu je, aby absolventi kurzu uměli využívat poznatky z psychologie, etiky a komunikace při jednání s lidmi, při poskytování zdravotní péče a v přímé souvislosti s činností při poskytování zdravotní péče, uměli efektivně komunikovat s pacienty, jejich blízkými i ostatními členy týmu.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod do psychologie	Psychologie: předmět, úloha a obory psychologie.	2
Psychické stavy, procesy a vlastnosti	Vnímání, pozornost, paměť a učení. Myšlení a řeč. Představitivost a fantazie. Emoce a vůle. Změny psychických procesů a stavů v nemoci.	6
Psychologie osobnosti	Vývoj, struktura, rysy a vlastnosti osobnosti. Typologie osobnosti, temperament a jeho typy, charakter, vloh a schopnosti. Motivace, potřeby, zájmy a postoje.	6
Vývoj psychiky jedince	Charakteristika ontogenetického vývoje psychiky a jednotlivých vývojových stádií. Základní psychické potřeby a jejich uspokojování.	6
Základy sociální psychologie	Socializace osobnosti, sociální učení, vnímání, interakce. Sociální skupiny. Sociální chování, patologické projevy chování, poruchy socializace osobnosti. Multikulturní společnost.	4
Psychologie nemocných	Subjektivní prožívání nemoci. Bolest, strach, úzkost v nemoci. Adaptivní a neadaptivní reakce na nemoc. Psychosomatická onemocnění.	6

	Psychosociální problematika nemoci; typy situací (svízelné, zátěžové); konflikt, frustrace, deprivace, stres, neadaptivní chování; člověk a akutní stavy; vitální ohrožení; chronická onemocnění; vliv bolesti, strachu, nejistoty a strádání.	
Komunikace a jednání s lidmi	Sociální komunikace, typy komunikace a ovlivnění komunikace (neverbální a verbální složky), komunikační možnosti, etika komunikace, metody a postupy v komunikaci při řešení konfliktů. Zvláštnosti komunikace s dítětem, s rodinnými příslušníky, se seniory, s osobami se zdravotním postižením včetně osob s poruchami autistického spektra, komunikace s agresivním pacientem aj. transkulturní komunikace.	6
	Praktické nácviky: nácviky komunikace (řešení modelových situací).	6
Etika zdravotnického pracovníka	Vymezení etiky ve zdravotnické profesi, etické principy v chování k pacientům, etika chování k pacientům v bezvědomí, k bezmocným, nesoběstačným, umírajícím, etika chování k pacientům z jiného etnika. Etické kodexy, práva pacientů. Etický kodex nelékařského zdravotnického pracovníka.	4
Psychologie a duševní hygiena v práci zdravotnického pracovníka	Chování a postoje zdravotnických pracovníků, pojem profesionální chování. Interpersonální vztahy a další faktory ovlivňující praktický výkon. Profesionální adaptace, deformace, syndrom vyhoření a jeho prevence. Sebereflexe, sebezpetí; sebeovládání a způsoby jeho zdokonalování; sebesprosazování – asertivní chování; kompenzační možnosti.	4
	Praktické nácviky: nácviky a trénink empatického a asertivního chování v modelových situacích; relaxační nácviky, autogenní trénink.	4
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM3 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní psychologické pojmy, • základní psychické procesy, stavy a vlastnosti, • strukturu, vlastnosti a typy osobnosti a temperament, • specifika chování pacienta z hlediska vývojové psychologie, • podstatu psychosomatických onemocnění, • náročné životní situace a jejich zvládnutí, • typy komunikace a ovlivnění komunikace, metody a postupy v komunikaci při řešení konfliktů, • etické principy v chování k pacientům, k pacientům jiného etnika, etické kodexy, • základní prvky duševní hygieny. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikovat se členy zdravotnického týmu, • komunikovat s pacienty a s jejich blízkými s ohledem na jejich kulturu a vývojové období, • respektovat specifika chování pacienta, • komunikovat s osobami se zdravotním postižením včetně osob 	

	s poruchami autistického spektra, agresivním pacientem, • uplatňovat etické principy v chování k pacientům.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – kolokvium a praktická zkouška.

3.1.4 Učební osnova odborného modulu 4

Odborný modul – OM 4	Zdravotní a sociální služby	
Rozsah modulu	28 hodin	
Anotace modulu	Modul se zabývá základními pojmy v poskytování zdravotních služeb a sociální péče, aktualizacemi právních předpisů, které upravují poskytování této péče a mapuje strukturu systému pomoci pacientům, znevýhodněným a sociálně potřebným skupinám obyvatelstva. Zařazena je zde i práce v oblasti poskytování zdravotních služeb a sociální péče a základní znalosti vybrané právní problematiky, zejména právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka. Předmět má teoretický i aplikační charakter.	
Cíl modulu	Cílem předmětu je poskytnout studujícím poznatky o systému poskytování zdravotních služeb a sociální péče, zmapovat činnost a vzájemnou návaznost pomáhajících institucí a zařízení. Zvýšit přehled a orientovanost studujících ve struktuře a fungování resortu, do kterého ošetřovatel profesně spadá.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
System zdravotních služeb	System poskytování zdravotních služeb, garance státu a společnosti za poskytování zdravotních služeb. Postavení osob v systému léčebně-preventivní péče a jejich práva. Všeobecné zdravotní pojištění, zdravotní pojišťovny, ekonomika zdravotnictví. Přehled typů poskytovatelů zdravotních služeb a specifikace jimi poskytovaných služeb. Pracovníci ve zdravotnictví a systém jejich vzdělávání.	6
Sociální péče	Přehled typů zařízení sociální péče. Poslání a cíle sociální péče. Poskytovatelé a uživatelé sociální péče. Návaznost poskytování zdravotních služeb a sociální péče. Sociální zabezpečení osob.	4
Zdravotně-sociální péče o staré a chronicky nemocné osoby	Současné formy péče o staré a chronicky nemocné osoby. Ústavy sociální péče, charitativní zařízení, hospicová péče, poskytovatelé lázeňské léčebně rehabilitační péče. Dávky pro osoby se zdravotním postižením. Osobní asistence.	4
Zdravotně-sociální péče o rodinu a děti	Náhradní rodinná výchova. Zařízení ústavní a ochranné výchovy. Zařízení pomáhající rodičům v péči o děti s postižením. Osobní asistence pro děti. Azylová péče pro osoby bez přístřeší a pro matky s dětmi.	6
Služby k řešení sociálně nežádoucích jevů	Nezaměstnanost a její důsledky pro člověka. Služby pro osoby se závislostí a osoby bez přístřeší. Zdravotně sociální práce s osobami jiného etnika.	2

Právní problematika ve zdravotnictví	Základní právní předpisy o poskytování zdravotních služeb a jejich charakteristika; právní odpovědnost při výkonu povolání ošetřovatele (odpovědnost trestněprávní, občanskoprávní, pracovněprávní, odpovědnost pracovníka za způsobenou škodu, odpovědnost organizace za škodu); vybrané aspekty právní problematiky ve zdravotnictví (povinnost poskytnout první pomoc, povinnost odvracet škodu, práva a povinnosti pacienta, poučení pacienta, informovaný souhlas pacienta, charta práv dětí povinná mlčenlivost, ochrana osobních údajů (GDPR) apod Zdravotnická dokumentace.	6
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 4 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizaci poskytování zdravotních služeb a sociální péče, • práva a povinnosti vyplývající ze zdravotního pojištění, • typy a formy zdravotních služeb a sociální péče základní pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností ošetřovatele v příslušné oblasti, kde vykonává své povolání. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat získané vědomosti a dovednosti v pracovním i osobním životě a v rámci celoživotního vzdělávání, • sledovat odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a umět s nimi efektivně pracovat, • dodržovat pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností ošetřovatele v příslušné oblasti, kde vykonává své povolání, • dodržovat požadavky na ochranu informací včetně práce se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.5 Učební osnova odborného modulu 5

Odborný modul – OM 5	Aktivizace pacientů	
Rozsah modulu	18 hodin	
Anotace modulu	Obsahem modulu jsou vybrané aktivizační metody a postupy vhodné pro jednotlivé skupiny pacientů. Předmět má praktický a dovednostní charakter s důrazem na rozvíjení metodických dovedností a kreativity účastníků kurzu.	
Cíl modulu	Cílem modulu je dosáhnout toho, aby účastníci kurzu získali praktické a metodické dovednosti potřebné pro aktivizaci a vyplňování volného času pacientů s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, pohybové a duševní schopnosti.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Aktivizace pacienta	Význam a využití aktivizace pacientů. Sociální a	2

	pohybové zvláštnosti věkových skupin pacientů. Zásady vhodné formy aktivity. Zásady bezpečnosti práce.	
Vybrané aktivizační metody	Metody pro podporu kognitivních/poznávacích funkcí – cvičení paměti, reminiscence. Metody na podporu pohybové aktivity – rehabilitační činnosti, sebeobslužné činnosti a činnosti všedního dne, výchovné činnosti. Metody na podporu sensorické schopnosti – hmatová stimulace, sluchová stimulace, čichová stimulace, zraková stimulace.	16
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 5 znát: <ul style="list-style-type: none"> • rozdíly v pohybových a sociálních možnostech různých věkových skupin, • vhodné metody a techniky aktivizace pro jednotlivé pacienty, • zásady bezpečnosti práce při sociální aktivizaci pacientů. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti: <ul style="list-style-type: none"> • připravit a realizovat vhodné aktivity pro jednotlivé pacienty vzhledem k věku, zdravotnímu a duševnímu stavu a pohybovým možnostem. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – příprava plánu aktivizace pro vybranou věkovou skupinu pacientů a kolokvium.	

3.1.6 Učební osnova odborného modulu 6

Odborný modul – OM 6	Ošetřovatelská péče	
Rozsah modulu	214 hodin	
Anotace modulu	Modul ošetřovatelská péče poskytuje ucelený přehled o teorii ošetřovatelství a potřebné odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o pacienty, v oblasti základní ošetřovatelské péče. Seznamuje se zásadami poskytování ošetřovatelské péče aktivně podle individuálních potřeb pacienta, včetně principů ošetřovatelství v multikulturním prostředí a etickými normami v oblasti ošetřovatelství. Soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci osvojováním bezpečných pracovních postupů.	
Cíl modulu	Cílem modulu je, aby absolventi kurzu dovedli poskytnout základní ošetřovatelskou péči v rozsahu svých kompetencí (dle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, dále jen vyhláška č. 55/2011 Sb.) a s respektováním kulturních specifik a dovedli pečovat o zdraví a předcházet onemocnění. Předmět poskytuje potřebné vědomosti a dovednosti, které jsou žádoucí při poskytování základní ošetřovatelské péče v rámci odborné praxe v akreditovaném zařízení.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod do předmětu	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika, cíle a rysy ošetřovatelství, - specifika ošetřovatelského povolání, - osobnost ošetřovatele jeho postavení a úloha v ošetřovatelském týmu, - potřeby pacientů (bio-psycho-sociální), zjišťování potřeb pacientů 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - ošetřovatelský proces, - základy multikulturního ošetřovatelství. 	
Ošetřovací jednotka	<ul style="list-style-type: none"> - typy, stavební uspořádání a vybavení ošetřovací jednotky, - inventář, spotřební materiál, - provoz a organizace práce na ošetřovací jednotce, - dodržování BOZP a PO na dodržování čistoty a pořádku, - zařízení a provoz ambulance, - příjmový a diagnostický úsek. 	6
Péče o pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepse, sepse, dezinfekce, sterilizace, expirační doba, expoziční doba), - dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky, - příprava dezinfekčních prostředků, zásady přípravy a použití, - mytí a hygiena rukou, - péče o pomůcky podle druhu materiálů, - péče o prádlo, manipulace s čistým a použitým prádlem, - sterilizace, druhy, způsoby, - příprava materiálu ke sterilizaci (druhy obalového materiálu ke sterilizaci), - manipulace se sterilním materiálem, - pomůcky k jednorázovému použití, - infekce spojené s poskytováním zdravotní péče a jejich prevence, - bariérový způsob ošetřovatelské péče. 	10
	Praktické nácviky	4
Obvazový materiál, obvazová technika	<ul style="list-style-type: none"> - význam obvazové techniky, - zásady a účel obvazové techniky, - dělení obvazového materiálu, - šátkové obvazy, - náplastové obvazy, prakové a prubanové obvazy, obinadlové obvazy hlavy, - obinadlové obvazy HK, DK, - bandáže dolních končetin. 	4
	Praktické nácviky	4
Zdravotnická dokumentace	<ul style="list-style-type: none"> - druhy zdravotnické dokumentace, - ošetřovatelská dokumentace, - záznamy do ošetřovatelské dokumentace. 	2
Lůžko a jeho úprava, manipulace s pacientem	<ul style="list-style-type: none"> - typy lůžek pro děti a dospělé, - základní vybavení, pomůcky doplňující lůžko, - pomocná zařízení lůžka, - úprava lůžka bez pacienta - úprava lůžka s pacientem - úklid pomůcek, - změny poloh, posouvání, přenášení, otáčení pacientů - zásady polohování, 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik sedu, stoje a chůze s pacientem - léčebné a vyšetřovací polohy pacienta - komunikační i dovednosti při práci s pacientem. 	
	Praktické nácviky	4
Hygienická péče u dětí a dospělých	<ul style="list-style-type: none"> - význam hygienické péče, hygienické návyky, - péče o osobní a ložní prádlo, - péče o dutinu ústní, - ranní a večerní toaleta, - celková koupel pacienta na lůžku, - mytí vlasů, odšívování, péče o nehty, holení, - mytí znečištěného pacienta - péče o kůži, - prevence opruzenin, dekubitů, - asistence při ošetřování opruzenin asistence při ošetřování dekubitů zvláštnosti hygienické péče u dětí, - záznam realizované hygienické péče. - Komunikační dovednosti při poskytování hygienické péče. 	10
	Praktické nácviky s využitím modelů a simulátorů	6
Péče o vyprazdňování nemocných	<ul style="list-style-type: none"> - sledování mikce sledování defekace - podkládání podložních mís a močových lahví, - hygienické zásady a dekontaminace pomůcek, - inkontinence moče – pomůcky, - inkontinence stolice – pomůcky, - cévkování (druhy cévek – orientačně, příprava pomůcek), - nácvik asistence u cévkování ženy, - nácvik asistence u cévkování muže, - péče o permanentní močový katétr, - nácvik asistence při odstranění permanentní močové cévky u ženy, - nácvik asistence při odstranění permanentní močové cévky u muže, - výměna sběrného sáčku, typy sběrných sáčků, - asistence u výplachu močového měchýře, - očistné klyzma, - zápis do zdravotnické ?? dokumentace 	10
	Praktické nácviky s využitím modelů a simulátorů	3
Výživa nemocných	<ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravé výživy, - návyky správného stolování a vybraná kulturní specifika stravování, - strava dětí, - poruchy výživy, alternativní směry ve výživě, - zhodnocení stavu výživy, - dietní systém, - objednávání a dodávání stravy na ošetřovací jednotku, - příprava a podávání stravy pacientovi 	7

	<ul style="list-style-type: none"> - zásady krmení nesoběstačného pacienta - způsoby podávání stravy, asistence při podávání stravy sondou, - sledování příjmu potravy a tekutin, - úklid zbytků potravy, - komunikace při podávání stravy. 	
	Praktické nácviky	3
Sledování fyziologických funkcí	<ul style="list-style-type: none"> - dělení fyziologických funkcí, - záznam do dokumentace, - měření tělesné teploty, - měření hmotnosti a výšky, - péče o pacienta s bolestí, - péče o spánek a odpočinek. 	8
	Praktické nácviky	3
Vizita	<ul style="list-style-type: none"> - význam vizit, druhy vizit, - lékařské vyšetření při vizitě, - příprava pacienta pomůcek a prostředí k vizitě, - úloha ošetřovatele při vizitě. 	4
Pacient a nemocniční prostředí – příjem, překládání, propuštění, doprovod na vyšetření, adaptace na nemocniční prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - úkoly a role ošetřovatele v souvislosti s příjmem, překládáním, propuštěním pacienta - doprovod pacienta na vyšetření, ošetření, transportní polohy, - bezpečnostní a hygienické zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných pacientů na vyšetření, ošetření, - etické zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných pacientů, - zvláštnosti péče vyplývající z hospitalizace dítěte, - adaptace pacienta na hospitalizaci, - manipulace se zdravotnickou dokumentací. 	6
Rehabilitační ošetřovatelství	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu, faktory ovlivňující pohyb, - poruchy hybnosti a soběstačnosti, - péče o pacienty s poruchou hybnosti a soběstačnosti, - kompenzační pomůcky, - hodnocení soběstačnosti, - imobilizační syndrom, - ošetřovatelská péče u imobilních pacientů, - pasivní rehabilitační ošetřovatelství, - aktivní rehabilitační ošetřovatelství, - nácvik sebeobsluhy, - aplikace tepla a chladu. 	8
	Praktické nácviky	4
Asistence při ošetřovatelských výkonech	<p>Asistence při převazech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy ran, - asistence u převazu ran, - péče o pacienta se stomií, - péče o chirurgické nástroje, - péče o převazový vozík. <p>Asistence při podávání léčivých přípravků:</p>	12

	<ul style="list-style-type: none"> - lékové formy uložení a doba použitelnosti léčivých přípravků - způsoby podávání léčivých přípravků - asistence při podávání léčivých přípravků, <p>Asistence při odběru biologického materiálu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy biologického materiálu, - zásady při odběru biologického materiálu, - příprava a poučení pacienta před jednotlivými odběry, - odběr moče na vyšetření močového sedimentu odběr sterilní moče na mikrobiologické vyšetření, odběr stolice na biochemické, mikrobiologické, parazitologické vyšetření - asistence při odběru ostatního biologického materiálu (sputum, výtěr z dutiny nosní, výtěr z dutiny ústní, stěr z mandlí, výtěr z ran, stěry z povrchu kůže, odběr žaludečního obsahu). 	
Zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> - První pomoc (PP): - definice, dělení první pomoci dle závažnosti stavu, zásady poskytování PP. - Akutní stavy a stavy ohrožující život a základní opatření: - mdloba, křečové stavy, bezvědomí, - druhy krvácení, krevní ztráta, šok, - druhy ran, cizí tělesa v ranách a v tělních otvorech, poranění zvířaty, - poranění hlavy a CNS, kostí a kloubů, hrudníku, páteře a míchy, břicha, poranění oka a ucha aj., - náhlé příhody interního charakteru (cévní mozková příhoda (CMP), bolesti na hrudi, akutní infarkt myokardu (AIM), komplikace diabetu mellitu (DM) aj.), - náhlé příhody břišní (NPB), - ostatní akutní stavy (termická poškození z tepla, chladu, tonutí, úraz elektrickým proudem, intoxikace, závislosti, akutní psychické poruchy aj.). - Neodkladná resuscitace (NR) dospělého, dětí všech věkových kategorií: - definice, indikace, základní, rozšířená, - základní životní funkce (fyziologické hodnoty, poruchy životních funkcí, diagnostika), - bezvědomí (příčiny, komplikace, postup), - neprůchodnost dýchacích cest a jejich zajištění (manévry, polohy), - diagnostika náhlé zástavy oběhu, - nepřímá srdeční masáž (diagnostika, příčiny, komplikace, postup), - pomůcky a přístroje k resuscitaci (defibrilace za pomoci automatizovaného externího defibrilátoru (AED), - polohování a transport zraněných, - odlišnosti NR u dětí. 	10

	Praktické nácviky základní neodkladné resuscitace s využitím modelů a simulátorů. Nácviky v týmu.	6
Péče o seniory a chronické pacienty	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika fyziologického stáří, - biologické, psychické a sociální změny ve stáří, - podpora zdravého stárnutí, - základy ošetřovatelské péče o pacienty – seniory, - základy ošetřovatelské péče o chronické pacienty - základy ošetřovatelské péče o umírající, - komunikace s umírajícím, - komunikace s blízkými umírajícího, zásady péče o zemřelého (úprava těla), dokumentace, - paliativní péče, - etické aspekty umírání. 	14
Ošetřovatelská péče na interním oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetřovatelské péče na interním oddělení, - vyšetřovací metody ve vnitřním lékařství. <p>Specifika poskytování ošetřovatelské péče u pacientů s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dýchacích cest, - oběhového systému, - trávicího traktu, - endokrinním a metabolickým, - ledvin a močových cest. 	12
Ošetřovatelská péče na chirurgickém oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení, - vyšetřovací metody v chirurgii, - předoperační a pooperační péče. <p>Specifika poskytování ošetřovatelské péče u pacientů s chirurgickým onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavy a krku, - hrudníku, - břicha, - močového systému, - a o pacienty po úrazu. 	12
Ošetřovatelská péče na dětském oddělení (péče o děti nad 6 let)	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetřovatelské péče na dětském oddělení, - vyšetřovací metody v pediatrii, - výchovná činnost ošetřovatele na dětském oddělení, herní aktivity. <p>Specifika poskytování ošetřovatelské péče u dětí s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dýchacích cest, - srdce, - trávicího traktu, - metabolismu. 	10
Ošetřovatelská péče na gynekologicko-porodnickém oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetřovatelské péče na gynekologicko-porodnickém oddělení, - vyšetřovací metody v gynekologii a porodnictví. <p>Specifika poskytování ošetřovatelské péče u žen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zánětlivým a nádorovým onemocněním ženských reprodukčních orgánů, - před a po malých gynekologických zákrocích, 	14

	<ul style="list-style-type: none"> - před a po gynekologické operaci, - v průběhu těhotenství, porodu, - v období šestinedělí, - ošetřovatelská péče o novorozence. 	
Ošetřovatelská péče na vybraných odborných odděleních	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetřovatelské péče na vybraných odborných odděleních (např. psychiatrickém, neurologickém nebo onkologickém oddělení), - úseky práce, vybavení, vyšetřovací metody na vybraných odborných odděleních (např. psychiatrickém, neurologickém nebo onkologickém oddělení), - konsiliární vyšetření. 	10
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 6 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizaci práce ošetřovatelského týmu a svou roli v rámci týmu, • bio-psycho-sociální potřeby pacientů a možnosti jejich uspokojení, • rozdíl mezi základní ošetřovatelskou péčí a specializovanou ošetřovatelskou péčí, • zásady práce na ošetřovací jednotce, • zásady dodržování hygienických norem a zásady BOZP a PO při práci ošetřovatele, • základní pomůcky a nástroje a zásady manipulace s nimi, • zdravotnické prostředky a zásady manipulace s nimi, • druhy obvazového materiálu, • druhy ošetřovatelské a zdravotnické dokumentace, • zásady péče o lůžko pacienta • zásady polohování a změny poloh pacienta • zásady provádění hygienické péče u pacienta, • zásady péče o vyprazdňování, • zásady podávání stravy a pomoci při jejím podání, • význam sledování fyziologických funkcí, • zásady asistence u vizity, • zásady péče o zemřelého (úprava těla), • úkoly ošetřovatele vycházející z jeho kompetencí při příjmu, překladu, propuštění pacienta včetně doprovodu na vyšetření, • práva pacientů a etický kodex zdravotnického pracovníka, • základní pojmy a prvky rehabilitačního ošetřování, • základní pomůcky využívané v rehabilitačním ošetřování, • zásady asistence při převazu operačních a chronických ran, • zásady asistence při podávání léčivých přípravků, • zásady asistence při odběru biologického materiálu, • zásady první pomoci u akutních stavů a stavů ohrožujících život pacienta, • zásady neodkladné resuscitace u dospělého i dítěte, • zásady péče o seniory a chronické pacienty • zásady péče o pacienty na interním oddělení, • zásady péče o pacienty na chirurgickém oddělení, • zásady péče o dětského pacienta nad 6 let, • zásady péče o pacienta na gynekologicko-porodnickém oddělení, • zásady péče o pacienta na vybraných odborných odděleních (např. na psychiatrickém, neurologickém nebo onkologickém oddělení). <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytovat zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • provádět činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby, • připravit obvazový materiál, asistovat při jeho použití, • vyplnit základní údaje v dokumentaci a předávat informace o provedených činnostech zdravotnickému pracovníkovi bez odborného dohledu, • provádět hygienickou péči u pacientů, včetně prevence dekubitů a úpravy lůžka, • pečovat o vyprazdňování pacienta, • podávat stravu pacientům, • měřit tělesnou teplotu, výšku, hmotnost, • provádět péči o zemřelého (úpravu těla), • doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření, • provádět dle pokynů a pod dohledem rehabilitační ošetřování, včetně prevence poruch mobility, • vést pacienty k soběstačnosti, • asistovat při převazech, podávání léčivých přípravků včetně aplikace injekcí a infúzí, • asistovat při odběru biologického materiálu včetně jeho transportu a manipulace s ním, • provádět první pomoc a neodkladnou resuscitaci.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška a praktická zkouška s provedením neodkladné resuscitace na modelu.

3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7

Odborný modul – OM 7	Odborná praxe v akreditovaných zařízeních
Rozsah modulu	300 hodin, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - 276 hodin u poskytovatele zdravotních služeb poskytující ambulanti i lůžkovou péči, - 24 hodin u poskytovatele pobytových zařízení sociální péče poskytujících zdravotní péči.
Anotace modulu	<p>Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět. Uskutečňuje se podle plánu odborné praxe. Umožňuje účastníkům kvalifikačního kurzu aplikovat znalosti získané v teoreticko-praktických disciplínách přímo v podmínkách poskytovatelů zdravotních služeb a sociální péče na pracovištích poskytujících zdravotní služby pod odborným vedením školitele odborné praxe.</p> <p>Výkony se plní v akreditovaném zařízení při poskytování zdravotní péče v přímém kontaktu se zdravými a nemocnými jedinci. Je-li to nezbytné, lze splnění výkonů nahradit simulací, a to v maximálním rozsahu 1/3 ze stanoveného počtu.</p>
Cíl modulu	Cílem je získání, prohloubení a upevnění dovedností a návyků potřebných pro kvalitní a bezpečné poskytování zdravotní péče a souvisejících činností v rozsahu kompetencí ošetřovatele, které jsou stanoveny vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
Náplň odborné praxe	Realizace odborné ošetřovatelské praxe probíhá na níže uvedených pracovištích v doporučeném minimálním rozsahu. Odbornou ošetřovatelskou praxi může účastník realizovat až po absolvování

	teoretické části vztahující se k danému oddělení.	
	Interní oddělení	72 hodin
	Chirurgické oddělení včetně ortopedie	72 hodin
	Gynekologicko-porodnické oddělení	48 hodin
	Dětské oddělení	48 hodin
	Lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu nebo zdravotnická zařízení následné nebo dlouhodobé lůžkové péče	36 hodin
	Pracoviště poskytovatele pobytových zařízení sociální péče poskytujících zdravotní péči	24 hodin
Seznam výkonů		Minimální počet
Seznámit se s provozem výukového pracoviště a důležitými kontaktními údaji		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s organizačními a metodickými pokyny pracoviště		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s vybavením pracoviště a pracovními postupy na ošetřovatelské jednotce		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s požadavky BOZP, PO		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s harmonogramem práce na každém oddělení		1x
Seznámit se s léčebným a organizačním řádem a právy pacientů		5x
Seznámit se s lékařskou a ošetřovatelskou dokumentací na každém oddělení		2x
Komunikovat s personálem, rodinou, pacientem		200x
Podílet se na ošetřovatelské péči v ošetřovatelském procesu dle svých kompetencí		200x
Provést úklid a dezinfekci na ošetřovací jednotce		30x
Provést péči, dezinfekci a sterilizaci pomůcek, případně přípravu pomůcek ke sterilizaci		30x
Provést péči o prostředí pacienta		30x
Podílet se na prevenci infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče		30x
Pečovat o pohodlí, spánek, odpočinek a aktivitu pacienta		30x
Provést úpravu lůžka a okolí včetně manipulace s prádlem		150x
Provést hygienickou péči o vlasy, kůži, nehty, dutinu ústní		100x
Provést hygienickou koupel na lůžku		30x
Provést intervence v prevenci vzniku opruzenin a dekubitů		30x
Provést intervence v prevenci imobilizačního syndromu		50x
Provést polohování pacienta		50x
Provést koupel dítěte staršího 6 let		10x
Podat stravu dítěti staršímu 6 let		10x
Podat stravu dospělému pacientovi dle pohybového režimu a stupně sebedpěče		60x
Provést intervenci v prevenci dehydratace pacienta dle ordinace lékaře		50x
Realizovat dodržování hygienických zásad při přípravě stravy a manipulaci s jídlem		60x
Sledovat diurézu, barvu a zápach moči		30x

Provést ošetrovatelskou péči o pacienta s inkontinencí moče	20x
Provést ošetrovatelskou péči o pacienta s inkontinencí stolice	20x
Asistovat při péči o permanentní močový katétr	20x
Sledovat odchod stolice a plynů (zápis do zdravotní dokumentace)	30x
Provést nácvik defekace u ležících pacientů	5x
Provést ošetrovatelskou péči o pacienta se zácpou a průjmem	20x
Provést očistné klyzma pacientům starším 10 let	5x
Upevňovat hygienické návyky u dětí starších 6 let	3x
Změřit tělesnou teplotu	20x
Změřit tělesnou hmotnost, výšku a tělesné obvody a jejich záznam	10x
Asistovat u aplikace tepla a chladu	10x
Asistovat u převazu akutních a chronických ran	50x
Realizovat doprovod pacienta na vyšetření a ošetření	10x
Provést úpravu těla zemřelého	5x

Seznam výkonů odborné praxe předloží účastník školiteli příslušného pracoviště. Školitel absolvovanou praxi potvrdí do Záznamu odborné praxe.

4 Hodnocení účastníka v průběhu kvalifikačního vzdělávání

Školitel vede vzdělávání účastníka, vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník kvalifikačního vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje jeho znalosti, vědomosti a dovednosti.

Odborná praxe v akreditovaných zařízeních probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště. Školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka kvalifikačního vzdělávání a potvrzuje splnění předepsaných výkonů do Záznamu odborné praxe, který vyhotoví akreditované zařízení realizující vzdělávací program. Podmínkou pro přihlášení k závěrečné zkoušce je:

- a) splnění všech požadavků stanovených tímto vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné.

5 Profil absolventa

Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu Ošetřovatel bude připraven poskytovat ošetrovatelskou péči pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetrovatelství; dále se ošetřovatel ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné, rehabilitační, paliativní, neodkladné a diagnostické péči.

5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent kvalifikačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent kurzu získává odbornou způsobilost k výkonu nelékařského zdravotnického povolání ošetřovatel. Ošetřovatel vykonává činnosti podle § 37 a § 3 odst. 2 vyhlášky č. 55/2011 Sb.

Podle § 37 vyhlášky č. 55/2011 Sb.:

„(1) Ošetřovatel vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta může:

- a) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti spojené s poskytováním základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu; přitom zejména:

1. provádí hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka,

2. pomáhá při podávání léčebné výživy pacientům, pomáhá při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmí,
3. pečuje o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu pacientům starších 10 let,
  - b) měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost,
  - c) doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření,
  - d) pečovat o úpravu prostředí pacientů,
  - e) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
  - f) provádět úpravu těla zemřelého,
  - g) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků a manipulaci s nimi,
  - h) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, a uložení zdravotnických prostředků a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Ošetřovatel pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta může asistovat při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech.

(3) Ošetřovatel pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry, nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může v rozsahu své odborné způsobilosti při poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče vykonávat činnosti uvedené v odst. 1.

Podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 55/2011 Sb. ošetřovatel:

„(2) po získání odborné způsobilosti8) pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu své odborné způsobilosti

a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,

b) pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení.“

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci v souladu s § 45 odst. 1 písmeno b) zákona č. 96/2004 Sb. Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální zabezpečení	<p>Odborný garant odpovídá za odbornou úroveň vzdělávacího programu, koordinuje obsahovou přípravu vzdělávacího programu, dohlíží na kvalitu jeho uskutečňování, vyhodnocuje a rozvíjí jej.</p> <p>Odborným garantem může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let, nebo • odbornou kvalifikaci v oboru učitelství odborných předmětů pro zdravotnické školy a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let <p>Lektorem teoretické části vzdělávacího programu je osoba, jejíž odbornost odpovídá přednášené problematice, která je v pracovně právním nebo obdobném smluvním vztahu k akreditovanému zařízení, a přednáší danou část vzdělávacího programu a prověřuje teoretické znalosti účastníka vzdělávání.</p> <p>Lektorem teoretické části může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky
-------------------------------	--

	<p>s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb. a má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost, která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, nebo • odbornou způsobilost lékaře nebo lékaře se specializací, která odpovídá zaměření tématu ve vzdělávacím programu, nebo • odbornou způsobilost zdravotně-sociální pracovníka s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost fyzioterapeuta s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost ergoterapeuta s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost nutričního terapeuta s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost psycholog nebo psycholog ve zdravotnictví s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost zdravotnický záchranář s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • osoba s jinou kvalifikací, jejíž odbornost odpovídá přednášené problematice, a s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku <p>Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb., který průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka vzdělávání a vypracovává studijní plán a plán plnění výkonů.</p> <p>Školitelem odborné praxe může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a má specializovanou způsobilost, nebo • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let.
<p>Věcné a technické vybavení</p>	<p>Pro teoretickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu, • modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností, modely a simulátory k výuce neodkladné resuscitace u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu, • pomůcky k praktickým nácvikům rehabilitačního ošetřování, • přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu. <p>Pro praktickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracoviště pro výuku odborné praxe v akreditovaném zařízení je vybaveno podle platných právních předpisů upravujících věcné a technické vybavení.
<p>Organizační a provozní požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. • Akreditované zařízení na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat povinnosti akreditovaných zařízení podle § 50 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vést dokumentaci o vzdělávání v souladu s § 50 odst. 1 písmeno e) ve znění pozdějších předpisů.

7 Seznam doporučených zdrojů

Doporučené studijní materiály

1. BURDA, Patrik a Lenka ŠOLCOVÁ. *Ošetřovatelská péče 1. díl: pro obor ošetřovatel*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 217 s. ISBN: 978-80-247-5333-1.
2. BURDA, Patrik a Lenka ŠOLCOVÁ. *Ošetřovatelská péče: pro obor ošetřovatel*. 2. díl. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 232 s. ISBN 978-80-247-5334-8.
3. CAMPBELL, Jean. *Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi: skupinové výtvarně-terapeutické činnosti pro děti i dospělé*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000. 199 s. ISBN 80-7178-428-1.
4. DRNKOVÁ, Barbora. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena: pro zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2019. 134 s. ISBN 978-80-271-0693-6.
5. GERLICOVÁ, Markéta. *Muzikoterapie v praxi: příběhy muzikoterapeutických cest*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2021. 168 s. ISBN 978-80-271-1791-8.
6. HAMPLOVÁ, Lidmila. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví: pro střední zdravotnické školy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2020. 144 s. ISBN 978-80-247-5562-5.
7. HAMPLOVÁ, Lidmila a kol. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena pro bakalářské studium a všechny typy zdravotnických škol*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2019. 268 s. ISBN 978-80-7553-729-4.
8. HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Sociální gerontologie, aneb, Senioři mezi námi*. 1. vyd. Praha: Galén, 2012. 194 s. ISBN 978-80-7262-900-8.
9. HEŘMANOVÁ, Jana a kol. *Etika v ošetřovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 200 s. ISBN 978-80-247-3469-9.
10. JELÍNKOVÁ, Ilona. *Klinická propedeutika pro střední zdravotnické školy*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2020. 130 s. ISBN 978-80-271-1052-0.
11. KELNAROVÁ, Jarmila a kol. *První pomoc I: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 100 s. ISBN 978-80-247-4199-4.
12. KELNAROVÁ, Jarmila a kol. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. 180 s. ISBN 978-80-247-4200-7.
13. KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie a komunikace pro zdravotnické asistenty – 4. ročník*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 144 s. ISBN 978-80-247-5203-7.
14. KLEVETOVÁ, Dana. *Motivační prvky při práci se seniory*. 2. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2017. 224 s. ISBN 978-80-271-0102-3.
15. KŘIVÁNKOVÁ, Markéta. *Somatologie: učebnice pro obor ošetřovatel*. 1. vyd. Praha: Grada, 2020. 256 s. ISBN 978-80-271-2467-1.
16. MALÍKOVÁ, Eva. *Péče o seniory v pobytových zařízeních sociálních služeb*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2020. 304 s. ISBN 978-80-271-2030-7.
17. OLLIER, Kate, Silvie STRUKOVÁ a Angela HOBDBAY. *Tvořivé činnosti pro terapeutickou práci s dětmi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 152 s. ISBN 80-7178-378-1.
18. ONDRUŠOVÁ, Jiřina a kol. *Gerontologie pro sociální práci*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2019. 368 s. ISBN 978-80-246-4383-0.
19. PLEVOVÁ, Ilona a kol. *Ošetřovatelství I*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2018. 286 s. ISBN 978-80-271-0888-6.

20. PLEVOVÁ, Ilona a kol. Ošetřovatelství II. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2019. 198 s. ISBN 978-80-271-0889-3.
21. ROKYTA, Richard a kol. Fyziologie. 3. přeprac. vyd. Praha: Galén, 2016. 434 s. ISBN 978-80-7492-238-1.
22. SUCHÁ, Jitka, Iva JINDROVÁ a Běla HÁTLOVÁ. Hry a činnosti pro aktivní seniory. 1. vyd. Praha: Portál, 2013. 173 s. ISBN 978-80-262-0335-3.
23. ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk. Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi. 4. vyd. Praha: Portál, 2011. 246 s. ISBN 978-80-7367-928-6.
24. TRACHTOVÁ, Eva a kol. Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu: učební texty pro vyšší zdravotnické školy, bakalářské a magisterské studium, specializační studium sester. 4. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 261 s. ISBN 978-80-7013-590-7.
25. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 228 s. ISBN 978-80-247-3419-4.
26. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 272 s. ISBN 978-80-247-3420-0.
27. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 303 s. ISBN 978-80-247-3421-7.
28. ZACHAROVÁ, Eva. Komunikace v ošetřovatelské praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 121 s. ISBN 978-80-271-0156-6.
29. ZACHAROVÁ, Eva. Zdravotnická psychologie: teorie a praktická cvičení. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 264 s. ISBN 978-80-271-0155-9.
30. ZACHAROVÁ, Eva a Jitka ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ. Základy psychologie pro zdravotnické obory. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 278 s. ISBN 978-80-247-4062-1.
31. Zákon č. 96/2004 Sb. a vybrané prováděcí právní předpisy (např. vyhláška č. 55/2011 Sb.)
32. Vybrané části zákona č. 372/2011 Sb., zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (např. oblast etiky poskytování zdravotní péče, práva a povinnosti pacienta, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků)
33. Další odborná literatura doporučená školiteli jednotlivých předmětů.